

پست بانک ایران

انتشار اطلاعات مربوط به مدیریت ریسک

(ریسک نقدینگی)

ماده ۷- مدیریت ریسک نقدینگی

تعریف ریسک نقدینگی :

بر اساس مفاد "دستورالعمل حداقل الزامات مدیریت ریسک نقدینگی مؤسسات اعتباری" که توسط بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۹۶ ارائه شده است ، ریسک نقدینگی احتمال به خطر افتادن توانایی بانک در تأمین منابع نقد جهت پرداخت بدهی‌ها، ایفای تعهدات و افزایش دارائی‌ها می‌باشد . به‌طور کلی ریسک نقدینگی در بانک‌ها به دو بخش ریسک تأمین مالی و ریسک نقد شوندگی دارایی‌ها در بازار قابل تفکیک می‌باشد.

۷-۱- سیاست‌ها و خط مشی‌های مدیریت ریسک نقدینگی

بانک با هدف نگهداری سطح مناسبی از نقدینگی جهت پاسخگویی به جریان نقدی خروجی غیرمنتظره و اجتناب از تأمین وجوه با هزینه‌های قابل‌ملاحظه ، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های خود را به شرح زیر تعیین نموده است :

- * مدیریت ریسک نقدینگی از سطح شعب تا سطح کل بانک به‌صورت یکپارچه .
- * پایش مستمر وضعیت نقدینگی، اقلام عمده منابع و مصارف و وضعیت تحقق اهداف مربوطه .
- * ارزیابی و پایش تأثیر متغیرهای اقتصادی بر وضعیت منابع و مصارف بانک .
- * رصد رفتار سپرده‌های مشتریان کلان بانک با توجه به تأثیرات آن بر وضعیت نقدینگی بانک .
- * استفاده از جداول شکاف نقدینگی ایستا و پویا که بتواند بر مبنای طبقات مختلف زمانی وضعیت نقدینگی بانک را نشان دهد .
- * بانک با استفاده از آزمون بحران و تحلیل، سناریوهای چندگانه و بر مبنای جداول شکاف نقدینگی، میزان نقدینگی موردنیاز را ارزیابی خواهد نمود .
- * مدیریت ریسک نقدینگی در تدوین بودجه سالیانه موردتوجه قرار می‌گیرد .
- * طراحی سیاست‌های اعتباری مصارف بانک متناسب با نقدینگی بانک .

۷-۲- واحدهای اجرای مدیریت ریسک نقدینگی

• کمیته فرعی ریسک نقدینگی

این کمیته به منظور تدوین راهبردها، سیاست‌ها و رویه‌های کلی مدیریت ریسک نقدینگی و تحقق اهداف زیر، در ذیل کمیته مدیریت ریسک بانک ایجاد شده است.

- پیگیری اجرای سیاست‌های ابلاغی و راهبردی تدوین شده توسط کمیته مدیریت ریسک

- ارزیابی عملکرد، تجزیه و تحلیل و نظارت بر ریسک نقدینگی

- بهینه نمودن روش‌های اندازه‌گیری ریسک نقدینگی و تعیین پوشش سرمایه‌ای مورد نیاز

- گزارش دهی به کمیته مدیریت ریسک

• کمیته منابع و مصارف و ارزیابی عملکرد استان‌ها و مناطق

این کمیته مسئول مدیریت نقدینگی بانک در شرایط عادی و بحرانی، مدیریت بر منابع سپرده‌ای و هزینه پول، مدیریت شاخص‌های نقدینگی، نسبت‌های منابع و مصارف،

نرخ‌های سود معاملات و تجهیز منابع با توجه به گزارشات اخذ شده از واحدهای ذیربط می‌باشد.

• معاونت مالی و سرمایه‌گذاری

معاونت مالی و سرمایه‌گذاری به صورت منظم ضمن بررسی وضعیت نقدینگی بانک در قالب گزارشات منابع و مصارف، وضعیت سپرده‌های جذب شده و مصارف را در

مقایسه با اهداف مد نظر و تعیین شده (سیاستها و ضوابط اعتباری) رصد و بررسی می‌نماید. همچنین عوامل کلیدی تأثیرگذار بر روند منابع و مصارف و رفتار سپرده‌ای

مشتریان عمده بانک را ارزیابی و گزارش‌های لازم را به کمیته منابع و مصارف و نیز مقامات ارشد بانک ارائه می‌دهد.

۷-۳- ترکیب، میزان و سررسید تسهیلات و سایر دارایی‌ها و به‌طور مشخص دارایی‌های با نقد شوندگی بالا

در جدول زیر ترکیب دارایی‌های با نقد شوندگی بالا در پایان اسفند ماه ۱۴۰۰ بر اساس مدت مانده به سررسید تا بالاتر از ۵ سال نشان داده شده است. (۱۴۰۰/۱۲/۲۹)

شرح	یادداشت	مبلغ دفتری	کمتر از یک ماه	بین ۱ الی ۳ ماه	بین ۳ ماه الی ۱ سال	۱ الی ۵ سال	بالاتر از ۵ سال	بدون سررسید مشخص
دارایی‌ها								
موجودی نقد	۹	۱۰۰,۰۶۷,۵۲۸	۱۰۰,۰۶۷,۵۲۸	-	-	-	-	-
مطالبات از بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری	۱۰	۳۴,۱۰۶,۶۸۴	۳۴,۱۰۶,۶۸۴	-	-	-	-	-
مطالبات از دولت	۱۱	۱۰,۶۶۴,۸۲۴	-	-	-	-	۱۰,۶۶۴,۸۲۴	-
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی	۱۲	۶,۵۶۵,۸۷۵	-	۶,۵۶۵,۸۷۵	-	-	-	-
تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی	۱۳	۲۸۲,۹۲۶,۹۰۴	۵,۷۶۴,۶۵۲	۱۷,۲۹۳,۹۵۷	۴۳,۹۸۳,۱۶۵	۲۱۴,۶۲۶,۴۳۵	۸۳۹,۱۲۹	۴۱۹,۵۶۵
سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار	۱۴	۴۷,۵۵۰,۰۱۰	۱۵۷,۶۵۸	-	-	۴۳,۱۵۰,۲۶۸	-	۴,۲۴۲,۰۸۴
مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته	۱۵	۳۸۲,۰۰۰	-	-	۳۸۲,۰۰۰	-	-	-
سایر حساب‌های دریافتی	۱۶	۶,۲۷۵,۴۹۴	-	-	-	-	-	۶,۲۷۵,۴۹۴
دارایی‌های ثابت مشهود	۱۷	۲۰,۰۵۶,۳۷۹	-	-	-	-	-	۲۰,۰۵۶,۳۷۹
دارایی‌های نامشهود	۱۸	۱۶۵,۴۲۳	-	-	-	-	-	۱۶۵,۴۲۳
سپرده قانونی	۱۹	۴۲,۰۵۲,۸۳۱	۲۳,۶۳۸,۶۸۰	۳۰۸,۷۹۹	۱۰,۲۵۷,۳۶۱	۷,۸۴۷,۹۹۱	-	-
سایر دارایی‌ها	۲۰	۶,۳۵۶,۵۱۸	-	-	۲۹۰,۹۲۴	۲,۸۲۸,۷۳۳	۲,۰۷۵,۸۷۲	۱,۱۶۰,۹۸۹
جمع دارایی‌ها		۴۶۷,۱۷۰,۴۷۰	۷۳,۷۳۵,۲۰۳	۲۴,۱۶۸,۶۳۲	۵۴,۹۱۳,۴۵۰	۲۶۸,۴۵۲,۴۲۷	۲,۹۱۵,۰۰۱	۴۲,۹۸۴,۷۵۸

۷-۴- ترکیب، میزان و سررسید سپرده‌ها و نقاط تمرکز آن

در جدول زیر مانده سپرده‌های بانک در پایان اسفند ماه ۱۴۰۰ بر اساس سررسید نشان داده شده است. (۱۴۰۰/۱۲/۲۹)

(ارقام به میلیون ریال)

								بدهی‌ها
(۱۵۳,۸۰۷)	-		(۲۰,۷۳,۱۵۹)	(۸,۰۰۰,۰۰۰)	(۳,۶۳۵,۸۲۲)	(۱۳,۸۶۲,۷۸۸)	۲۱	بدهی به بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری
(۲۰۹,۴۵۴,۶۸۴)	-	-	-	-	(۳۳,۷۱۸,۰۹۸)	(۲۴۳,۱۷۲,۷۸۲)	۲۲	سپرده‌های مشتریان
-	-	-	-	-	(۶۷۵)	(۶۷۵)	۲۳	سود سهام پرداختنی
-	-	-	-	-	-	-	-	اوراق بدهی
(۱,۵۷۴,۳۱۷)	-	-	-	-	-	(۱,۵۷۴,۳۱۷)	۲۴	ذخیره مالیات عملکرد
(۲۱,۰۳۹,۹۴۱)	-	-	-	-	-	(۲۱,۰۳۹,۹۴۱)	۲۵	ذخایر و سایر بدهی‌ها
(۳,۹۲۴,۹۷۴)	-	-	-	-	-	(۳,۹۲۴,۹۷۴)	۲۶	ذخیره مزایای پایان خدمت و تعهدات بازنشستگی کارکنان
-	-	(۲۹,۴۶۳,۱۳۱)	(۳۸,۵۰۸,۴۵۰)	(۱,۱۵۹,۳۰۲)	(۸۸,۷۴۴,۹۴۸)	(۱۵۷,۸۷۵,۸۳۱)	۲۷	حقوق صاحبان سپرده سرمایه گذاری
-	-	-	-	-	-	-	-	سود پرداختنی سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار
(۲۲۶,۱۴۷,۷۲۳)	-	(۲۹,۴۶۳,۱۳۱)	(۴۰,۵۸۱,۶۰۹)	(۹,۱۵۹,۳۰۲)	(۱۲۶,۰۹۹,۵۴۳)	(۴۴۱,۴۵۱,۳۰۸)		جمع بدهی‌ها
۲۵,۷۱۹,۱۶۲	-	-	-	-	-	۲۵,۷۱۹,۱۶۲		جمع حقوق صاحبان سهام
(۲۶۱,۸۶۶,۸۸۵)	-	(۲۹,۴۶۳,۱۳۱)	(۴۰,۵۸۱,۶۰۹)	(۹,۱۵۹,۳۰۲)	(۱۲۶,۰۹۹,۵۴۳)	(۴۶۷,۱۷۰,۴۷۰)		جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام

۷-۵- میزان ورودی‌ها و تعهدات ریالی در دوره آتی

جدول زیر سررسید بدهی‌های مالی را بر اساس سررسید قید شده در قرارداد نشان می‌دهد .

(۱۴۰۰/۱۲/۲۹)

شرح	یادداشت	مبلغ دفتری	کمتر از یک ماه	بین ۱ الی ۳ ماه	بین ۳ ماه الی ۱ سال	۱ الی ۵ سال	بالاتر از ۵ سال	بدون سررسید مشخص
بدهی‌ها		میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
بدهی به بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری	۲۱	(۱۳,۸۶۲,۷۸۸)	(۳,۶۳۵,۸۲۲)	(۸,۰۰۰,۰۰۰)	(۲,۰۷۳,۱۵۹)	-	-	(۱۵۳,۸۰۷)
سپرده‌های مشتریان	۲۲	(۲۴۳,۱۷۲,۷۸۲)	(۳۳,۷۱۸,۰۹۸)	-	-	-	-	(۲۰۹,۴۵۴,۶۸۴)
حقوق صاحبان سپرده سرمایه گذاری	۲۷	(۱۵۷,۸۷۵,۸۳۱)	(۸۸,۷۴۴,۹۴۸)	(۱,۱۵۹,۳۰۲)	(۳۸,۵۰۸,۴۵۰)	(۲۹,۴۶۳,۱۳۱)	-	-
		(۴۱۴,۹۱۱,۴۰۱)	(۱۲۶,۰۹۸,۸۶۸)	(۹,۱۵۹,۳۰۲)	(۴۰,۵۸۱,۶۰۹)	(۲۹,۴۶۳,۱۳۱)	-	(۲۰۹,۶۰۸,۴۹۱)

۶-۷- میزان ورودی‌ها و تعهدات به ارزشهای عمده در دوره آتی

۵-۵-۵- تحلیل ارزش در معرض خطر نرخ ارز وضعیت ارزی بانک در پایان دوره ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

یادداشت	دلار آمریکا	یورو	پوند انگلستان	فرانک	کرون سوئد	درهم امارات	ین	ریال عمان	ون کره جنوبی	دلار کانادا	روپل روسیه	لیبر ترکیه	یونان چین	روپیه
۹	۶۶۵,۱۳۹	۲۰,۴۸۶,۳۰۸	۲۱۷,۶۸۸	۱۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۳۴,۷۸۹,۱۳۵	۱۰۰,۰۷۵,۰۶۵	۱,۸۳۸	۲,۴۴۶,۵۷۵	-	۴,۰۳۰,۲۱۴	۳۲۵,۳۱۱	۱,۲۱۳,۰۵۷	۷۰۳,۳۷۴
۱۰	۴۱,۲۲۶,۹۷۵	۸۵۷,۹۰۲	۲۹,۶۶۶	-	-	-	۱۶۶,۲۸۵	-	-	۱۸,۹۳۶	-	-	۱۲۲,۹۵۹,۳۶۲	-
۱۳	۳۳,۰۱۱,۶۸۲	۵,۴۵۳,۵۶۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۶-۴	۲,۳۵۰,۰۰۰	۳۰,۳۹,۴۰۷	-	-	-	۳۲,۰۵۲,۱۱۷	-	-	-	-	-	-	-	-
جمع دارایی‌های ارزی	۷۷,۲۵۳,۷۹۶	۲۹,۸۳۷,۱۸۰	۲۴۷,۳۵۴	۱۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۶۶,۸۴۱,۲۵۲	۱۰,۲۴۱,۳۵۰	۱,۸۳۸	۲,۴۴۶,۵۷۵	۱۸,۹۳۶	۴,۰۳۰,۲۱۴	۳۲۵,۳۱۱	۱۲۲,۱۷۲,۶۱۹	۷۰۳,۳۷۴
۲۶-۱-۱	-	۴,۲۵۷,۶۱۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۲۹,۷۸۹	-
۲۶-۲-۱	-	۱,۰۳۲,۲۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۲۸-۳	-	۱۲۱,۵۷۶,۴۰۲	-	-	-	-	-	-	۶۰۶,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	۳۹,۸۴۹,۷۰۳	۱,۷۱۳,۰۵۰,۰۰۰
جمع تعهدات ارزی مشتریان	-	۱۲۶,۸۶۶,۲۱۳	-	-	-	-	-	-	۶۰۶,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	۳۰,۰۷۹,۴۹۲	۱,۷۱۳,۰۵۰,۰۰۰
جمع دارایی‌های ارزی و تعهدات ارزی مشتریان	۷۷,۲۵۳,۷۹۶	۱۵۶,۷۰۳,۲۹۲	۲۴۷,۳۵۴	۱۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۶۶,۸۴۱,۲۵۲	۱۰,۲۴۱,۳۵۰	۱,۸۳۸	۲,۴۴۶,۵۷۵	۱۸,۹۳۶	۴,۰۳۰,۲۱۴	۳۲۵,۳۱۱	۱۵۴,۲۵۱,۹۱۱	۱,۷۱۳,۰۵۰,۰۰۰
معادل ریالی جمع دارایی‌های ارزی و تعهدات ارزی مشتریان - میلیون ریال	۱۵,۴۵۰,۷۵۹	۲۴,۲۷۲,۷۶۶	۶۶,۸۸۴	۲۱۳	۲,۱۱۴	۳,۶۲۵,۶۰۳	۱۷,۱۱۴	۹۵۲	۹۹,۹۷۶	۲,۹۸۵	۷,۶۴۵	۳,۲۷۵	۴,۸۳۱,۲۲۴	۴,۴۹۵,۲۶۷
۲۱-۱,۲۱-۶	(۴,۰۰۰,۰۰۰)	(۳۷۸,۸۳۹)	(۸۶,۱۵۵)	-	(۲,۱۶۲,۰۳۹)	(۹۹,۶۶۹)	(۱۱,۲۱۷,۵۰۰)	-	-	-	-	-	(۱۱۶,۰۸۲,۵۷۵)	-
۲۲	(۱۰,۹۲۰,۵۰۰)	(۳,۵۳۱,۵۴۹)	(۱۸,۹۱۲)	-	-	(۶۱,۰۳۲,۸۰۹)	(۱۷,۸۴۶)	(۵۰۰)	(۱,۸۳۰,۰۰۰)	-	(۲,۱۱۲,۰۳۰)	(۱,۴۹۶)	(۱,۹۶۲,۹۹۶)	(۳)
۲۵	(۳,۰۹۷,۴۵۰)	(۶,۱۹۲)	-	-	-	(۳۴,۴۹۰)	-	-	-	-	-	-	(۵۰۶)	-
۲۷	(۱,۱۵۳,۴۰۰)	(۱,۱۵۳,۴۰۰)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
جمع بدهی‌های ارزی	(۷۲,۳۲۹,۱۱۰)	(۳۲,۸۳۸,۸۸۰)	(۱۰,۵۰,۶۷۰)	-	(۲,۱۶۲,۰۳۹)	(۶۱,۱۶۶,۹۶۷)	(۱۱,۳۳۵,۳۴۶)	(۵۰۰)	(۱,۸۳۰,۰۰۰)	(۲,۱۱۲,۰۳۰)	(۱,۴۹۶)	(۱,۴۹۶)	(۱,۸۰,۲۶۰,۷۷۰)	(۳)
۲۶-۱-۱	-	(۴,۲۵۷,۶۱۱)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۲۲۹,۷۸۹)	-
۲۶-۲-۱	-	(۱,۰۳۲,۲۰۰)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۲۸-۳	-	(۱۲۱,۵۷۶,۴۰۲)	-	-	-	-	-	-	(۶۰۶,۰۰۰,۰۰۰)	-	-	-	(۳۹,۸۴۹,۷۰۳)	(۱,۷۱۳,۰۵۰,۰۰۰)
جمع تعهدات ارزی بانک	-	(۱۲۶,۸۶۶,۲۱۳)	-	-	-	-	-	-	(۶۰۶,۰۰۰,۰۰۰)	-	-	-	(۳۰,۰۷۹,۴۹۲)	(۱,۷۱۳,۰۵۰,۰۰۰)
جمع بدهی‌های ارزی و تعهدات ارزی بانک	(۷۲,۳۲۹,۱۱۰)	(۳۲,۸۳۸,۸۸۰)	(۱۰,۵۰,۶۷۰)	-	(۲,۱۶۲,۰۳۹)	(۶۱,۱۶۶,۹۶۷)	(۱۱,۳۳۵,۳۴۶)	(۵۰۰)	(۱,۸۳۰,۰۰۰)	(۲,۱۱۲,۰۳۰)	(۱,۴۹۶)	(۱,۴۹۶)	(۱,۸۰,۲۶۰,۷۷۰)	(۳)
معادل ریالی جمع بدهی‌های ارزی و تعهدات ارزی بانک - میلیون ریال	(۱۴,۴۴۷,۸۳۲)	(۳۲,۹۲۴,۵۸۰)	(۲۷,۵۶۱)	-	(۴۵,۷۱۲)	(۳,۳۱۷,۸۱۹)	(۱۸,۷۷۵)	(۲۵۹)	(۹۹,۸۷۴)	(۲,۱۱۲,۰۳۰)	(۴,۰۰۷)	(۳۰)	(۴,۶۴۲,۴۲۲)	(۴,۶۴۲,۴۲۲)
خالص وضعیت باز ارزی مثبت (منفی) هر ارز در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹	۵۰,۱۴,۶۸۵	۷۰,۰۰۵,۳۰۰	۱۴۲,۲۸۷	۱۰,۰۰۰	(۲,۰۶۲,۰۳۹)	۵,۶۷۲,۲۸۵	(۹۹۳,۹۹۶)	۱,۳۳۸	۶۱۶,۵۷۵	۱۸,۹۳۶	۱,۹۱۸,۱۸۴	۳۲۳,۸۱۴	۶,۱۲۶,۳۴۲	۷۰۳,۳۷۱
معادل ریالی خالص وضعیت باز هر ارز در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ - میلیون ریال	۱,۰۰۲,۹۳۷	۱,۵۴۱,۱۶۶	۳۷,۳۲۴	۲۱۳	(۴۳,۵۹۸)	۳۰۷,۷۸۵	(۱,۶۶۱)	۶۹۳	۱,۰۰۱	۲,۹۸۵	۳,۶۴۹	۴,۳۵۵	۱۹۱,۸۸۳	۱,۸۴۵
وضعیت باز هر ارز نسبت به سرمایه نظارتی در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ - درصد	۵,۹۱	۹,۰۹	۲۲	۰,۰۰	(۲,۶)	۱,۸۱	(۰,۱)	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۲	۰,۰۳	۰,۰۳	۱,۱۳	۰,۰۱
وضعیت باز هر ارز نسبت به سرمایه نظارتی مبنای سایر نسبت‌های احتیاطی ^۳ در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ - درصد	(۱۸,۰۳۵)	(۳۷۷,۲۹)	(۶,۷۲)	(۰,۴)	۷,۸۴	(۵۵,۳۸)	(۱,۲)	(۰,۲)	(۰,۲)	(۵,۴)	(۶,۵)	(۷,۸)	(۳۴,۵۲)	(۳,۳)

۷-۷- برنامه مقابله با بحران (آموزش تنش کفایت نقدینگی)

امروزه نهادها و مؤسسات مالی با استفاده از تکنیک‌ها و روش‌های مدیریت مؤثر ریسک که دارای رویکردی آینده‌نگر نسبت به مسائل و مشکلات احتمالی در حوزه کسب و کار می‌باشد، نسبت به شناسایی، اندازه‌گیری و کاهش ریسک‌های احتمالی اقدام می‌نماید. یکی از این تکنیک‌ها انجام آزمون بحران است که با تعریف سناریوهای احتمالی در حوزه‌های مختلف و انجام آزمون‌های مربوطه در جهت ارزیابی میزان آسیب‌پذیری در شرایط بحرانی صورت می‌پذیرد. در این راستا آزمون بحران با به‌کارگیری سناریوهای مختلف از قبیل تأثیرات خروج ناگهانی منابع بر نسبت نقدینگی و مانده حساب جاری نزد بانک مرکزی و... بر فعالیت‌های بانک انجام می‌پذیرد. گزارش مذکور در مقاطع مورد نیاز به کمیته مدیریت ریسک و هیأت مدیره بانک ارائه می‌شود

ضمناً بانک در شرایط بحرانی باهدف مدیریت مصارف اقدام به موارد زیر می‌نماید:

- * کنترل مصارف بانک از جمله اولویت‌بندی تسهیلات گیرندگان
- * ارزیابی مستمر وضعیت نقدینگی در کمیته منابع و مصارف بانک
- * اعمال سیاست‌های جذب منابع از طریق طرح‌های تشویقی مختلف برای شعب و باجه‌های خدمات بانکی
- * ارزیابی وضعیت منابع بازار بین‌بانکی باهدف تأمین منابع موردنیاز و جلوگیری از تداوم بدهکار شدن حساب نزد بانک مرکزی

۷-۸- روش سنجش ریسک نقدینگی (شامل مبانی و مفروضات)

سنجش ریسک نقدینگی بر مبنای محاسبه و تحلیل روند نسبت‌های نقدینگی و همچنین ارزیابی دقیق ریسک نقدینگی بر اساس محاسبه شکاف نقدینگی در دو حالت ایستا و پویا و انجام آزمون بحران جهت ارزیابی وضعیت نقدینگی بانک در شرایط بدبینانه می‌باشد.

۷-۹- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک نقدینگی

- استخراج جدول وضعیت منابع و مصارف در سطح مدیریت‌های شعب استان‌ها و مناطق به صورت هفتگی .
- محاسبه نسبت‌های نقدینگی و پایش وضعیت آن‌ها در سطح کلان .
- استخراج جدول وضعیت نقدینگی بانک و پایش مستمر نسبت‌ها و سرفصل‌های تأثیرگذار بر آن .
- اقدام در جهت استخراج جدول شکاف نقدینگی بانک بر اساس طبقات مختلف زمانی و با لحاظ کلیه جریان‌ات وجوه در دو حالت ایستا و پویا که در آن امکان ارزیابی کلیه جریان‌ات مورد انتظار (اقلام بالا و پایین خط) فراهم خواهد شد .
- مدیریت روزانه ورودی و خروجی‌های بانک (شامل شتاب، ساتنا، پایا، چکاوک، شاپرک، دستگاه POS و...) به منظور تعیین میزان مازاد / کمبود نقدینگی بانک و تهیه منابع موردنیاز از بازار بین‌بانکی در صورت لزوم .
- تعیین حد مجاز نقدینگی (وجوه نقد) برای تمام مدیریت‌های شعب استان‌ها و مناطق (این حدود که تابعی از میزان منابع قابل تخصیص می‌باشد ، برای تمام شعب بانک نیز تعیین شده است) .
- مدیریت پرتفوی دارائی‌های بانک از طریق اختصاص بخشی از منابع ورودی با ضریب نقد شوندگی بالا از قبیل اوراق بهادار سریع معامله .